

**Комунальний заклад
«Центр дитячої та юнацької творчості № 4
Харківської міської ради»**

Адреса: вул. Танкопія, 24/3, м.Харків, 61100.

E-mail: zdut4@kharkivosvita.net.ua

Сайт: <http://cdud-kominternovskiy.edu.kh.ua>

Телефон: + 38 (057)725 84 41

Тема досвіду: «Екологізація освітнього процесу в закладі позашкільної освіти»

*Краса природи – це одне
з джерел, що живить
доброту, сердечність і любов.*

В. Сухомлинський

Система позашкільної освіти має унікальний потенціал розвитку творчих здібностей дітей. Гнучкість, мобільність, відкритість системи дає змогу швидко реагувати на освітні запити родин, будувати творче середовище розвитку, формувати загальнолюдські цінності в гуртках художньо-естетичного, гуманітарного, туристсько-краєзнавчого, еколого-натуралістичного, дослідницько-експериментального, фізкультурно-спортивного напрямів.

Професійний рівень педагогів закладу забезпечує побудову й реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії розвитку вихованців, зокрема з формування екологічної компетентності, використовуючи форми й методи екологічного виховання в гуртках. Заклад уможлиблює екологічну освіту, яка здійснюється поетапно, відповідно до віку дітей, обсягу та рівня їх знань, психолого-педагогічних особливостей, і враховує направленість гуртків закладу. Тому окремо виділяються заняття гуртків еколого-натуралістичного напрямку та застосування елементів екологічної освіти на заняттях гуртків інших напрямів.

**Заповідники
вивчаємо за
допомогою
демонстрації
книжок та
відеопрезентації в
Zoom**

Система екологічного виховання формувалася протягом 70-річної історії нашого закладу, де завжди були гуртки еколого-натуралістичного напрямку.

Екологізація освітнього процесу є складовою організаційно-педагогічної моделі національно-патріотичного виховання «Крок за кроком», що була сформована в КЗ «ЦДЮТ № 4». Це яскраво простежується в екологічному вихованні, бо сформована модель є динамічною та враховує виклики сьогодення. Загальна ідея полягає в тому, що до мети потрібно йти маленькими, але регулярними кроками – «Крок за кроком»: якщо ти вдосконалюєшся кожного дня, у результаті на тебе чекають великі досягнення, поступово покращуєш навколишнє середовище, а як наслідок – відбувається його серйозне поліпшення.

Формування високого рівня екологічної культури всіх учасників освітнього процесу в освітньому закладі – це найдієвіший результат розробленої моделі. Для підвищення рівня професійної компетентності педагогів організуються педагогічні тренінги, квести, виїзні семінари, під час яких педагоги знайомляться з природою рідного краю, формами природозбереження на державному та місцевому рівнях, вивчають історію рідного краю, знайомляться з цікавими, небайдужими людьми, що сприяє активізації роботи з екологічної просвіти серед учасників освітнього процесу. Наші педагоги багато років співпрацюють із різними громадськими організаціями, іншими закладами освіти: беруть участь в акціях, конкурсах; тематичних челенджах, виставках, конференціях.

Протягом багатьох років у КЗ «ЦДЮТ № 4» активно працює «Майстерня родинного дозвілля», де педагоги знайомлять вихованців та їх батьків із традиціями використання природних матеріалів у побуті українців, залучаючи їх до спільних майстер-класів.

З метою методичного забезпечення екологічної освіти в нашому закладі постійно узагальнюються та оформлюються матеріали з досвіду екологічного виховання в гуртках різних напрямів. Створюються брошури з циклу «Методичний куферок»: «Аромати Нового року», «Оберіг роду – дерево життя» (майстер-класи для дітей та їх батьків у дні зимових шкільних канікул), посібник «Віночок українських цікавинок»

(виготовлення поробок для учнів старшого дошкільного та молодшого шкільного віку: технологічні картки, рекомендації), «Квіткові мрії» (короткотривалий творчий проект до 120-ї річниці від дня народження Катерини Білокур), «Заняття хореографією легко та просто» (вправи ритмічної пластики для вихованців дошкільного віку для занять у режимі онлайн за образами та поведінкою тварин), «Святкове аранжування» (матеріали проведення циклу занять гуртка «Фітодизайн» у дистанційному режимі: плани-конспекти, матеріали, авторські завдання, інформаційні матеріали,

корисні посилання), «Майстерня природи» (організація майстер-класів на природі для дітей та їх батьків).

Матеріали педагогічного досвіду керівників гуртків оприлюднюються на Всеукраїнських педагогічних сайтах «Всеосвіта», «На урок».

Такий підхід дозволяє досягти значних результатів. За останні декілька років наші вихованці разом із педагогами взяли участь і стали переможцями у Всеукраїнських культурно-освітніх змаганнях:

- ✓ інтернет-конкурсі «Життя домашніх тварин» (I місце – 8);
- ✓ конкурсі «Година Землі» (I місце – 4);
- ✓ інтернет-конкурсі «Подорож на Південний полюс» (I місце – 9);
- ✓ конкурсі «Екологічна грамотність» (I місце – 12);
- ✓ конкурсі «Будь природі другом» (I місце – 12, II місце – 2);
- ✓ конкурсі екомалюнка «Книга і діти. Екологія і світ» (I місце);
- ✓ відкритій дистанційній виставці-конкурсі «Птахи навколо нас» (II місце – 2, III місце – 3);
- ✓ відкритому дистанційному конкурс-виставці «Ялинка New Style» (I місце – 3, II місце – 4);
- ✓ II Всеукраїнському конкурсі «Гуманне ставлення до тварин» (I та III місця);
- ✓ фестивалі-конкурсі «Квітуча. Вільна. Незалежна» (II місце);
- ✓ конкурсі «Моя Україна» (I місце – 1, II місце – 2);
- ✓ дистанційному конкурсі поробок із вторинної сировини «Даруй життя!» (II місце);
- ✓ конкурсі «Я знаю свою Батьківщину» (I місце – 9);
- ✓ II Всеукраїнському конкурсі дитячо-юнацької творчості до Всесвітнього дня тварин «Даруй життя» (II місце);
- ✓ Відкритому екологічному онлайн грі-конкурсі «Птахи мого дитинства», м. Київ (I місце – 5).
- ✓ Вибороли призові місця в обласних заходах:
- ✓ акції «Екодія на захист первоцвітів» (I місце – 9, II місце – 1);
- ✓ виставці природоохоронців «Зимовий вернісаж» (I місце);
- ✓ виставці-акції «SOS-вернісаж або друге життя сміття» (I місце – 2);
- ✓ фотовиставці «Територія пригод» (II та III місця);
- ✓ обласному етапі Всеукраїнського юнацького фестивалю «В об'єктиві натураліста» (III місце);
- ✓ обласному етапі Всеукраїнського заочного конкурсу робіт юних фотоаматорів «Моя країна – Україна!» (I місце – 3, II місце – 1, III місце – 5);
- ✓ відкритому дистанційному конкурс-виставці «ART-гарбуз» (II місце, III місце – 3);
- ✓ відкритому біенале дитячої творчості міста Харкова «Мій рідний край – моє натхнення» (II місце);
- ✓ конкурсі малюнка Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна, присвяченому Всесвітньому Дню здоров'я (I місце).

Перспективними напрямками подальшого розвитку системи екологізації освітнього процесу в закладі є: сприяння підвищенню якості знань вихованців через екологічні ігри, тренінги, змагання тощо; посилення співпраці з науково-дослідними установами та вищими закладами освіти; запровадження тематичних досліджень, проєктів у роботу творчих об'єднань гуртківців усіх рівнів навчання; створення якісної навчальної та методичної літератури, електронних інтерактивних посібників із екології.

Педагоги комунального закладу «Центр дитячої та юнацької творчості № 4 Харківської міської ради» створюють усі благодатні умови для розвитку та формування у вихованців загальнолюдських цінностей: поваги, рівності, ненасильства, сталого розвитку, довіри, краси, співчуття, радості, любові, надії, оптимізму, які сприяють розвитку екологічної культури кожної розумної людини.

Світлана Лісова, директор КЗ «ЦДЮТ № 4»